

Tổng hợp và phân tích dư luận xã hội về thủy điện Đồng Nai 6 và 6A

TS. Lê Hoàng Lan

Ban Phản biện xã hội, VACNE

Thông tin liên quan

- Dự án được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại văn bản số 1483/CP-CN ngày 19/11/2002
- Bộ Công Thương phê duyệt bổ sung Quy hoạch bậc thang thủy điện trên sông Đồng Nai tại Quyết định số 5117/QĐ-BTC ngày 14/10/2010
- Quyết định số 1208/QĐ-TTg phê duyệt quy hoạch phát triển điện lực quốc gia giai đoạn 2011-2020 có xét đến năm 2030: hai dự án thủy điện Đồng Nai 6 và 6A nằm trong danh mục các dự án nguồn điện dự kiến được đưa vào vận hành giai đoạn 2011-2020
- Thủy điện ĐN 6, công suất 135MW và Thủy điện ĐN 6A, công suất 106MW, tổng sản lượng điện hằng năm là 997,2 triệu kWh
- Diện tích chiếm đất công trình và lòng hồ 372,23 ha, trong đó diện tích đất thuộc Vườn Quốc gia Cát Tiên bị ảnh hưởng 136,98 ha; diện tích đất thuộc rừng phòng hộ của hai tỉnh Đắk Nông, Bình Phước bị ảnh hưởng 235,25 ha

Dư luận xã hội về Thủy điện Đồng Nai 6 và 6A

- Chủ yếu tranh luận về tác động đến vườn quốc gia Cát Tiên
- Hình thức bày tỏ ý kiến:
 - Cá nhân: trả lời phỏng vấn, tham luận, viết báo
 - Các tổ chức phi chính phủ: kiến nghị tập thể, diễn đàn
- Hình thức truyền thông: phương tiện thông tin đại chúng, hội thảo

Các ý kiến phản đối (1)

Tác động đến hệ sinh thái Vườn quốc gia Cát Tiên

- Báo cáo đánh giá tác động môi trường chưa đầy đủ, còn nhiều sai sót và chưa thuyết phục
- Công tác khảo sát thực địa khu vực xây dựng thủy điện Đồng Nai 6 và 6A còn nhiều bất cập
- Tác động rất lớn đến hệ sinh thái toàn khu vực - đặc biệt là vườn quốc gia Cát Tiên, vi phạm Luật đa dạng sinh học (năm 2008)
- Xâm phạm đến vùng lõi Vườn quốc gia Cát Tiên và các khu rừng nguyên sinh, làm tăng nguy cơ săn bắt và chặt phá rừng
- Mất mát nhiều giá trị đa dạng sinh học quý và tiềm ẩn
- Khu Ramsar sẽ bị đe dọa và có nguy cơ rút khỏi danh sách các khu Ramsar thế giới

Các ý kiến phản đối (2)

Tác động đến tài nguyên nước

- Thiếu những nghiên cứu sâu và đánh giá bổ sung về ảnh hưởng của hai dự án trên *toàn mức độ lưu vực sông*, tác động tổng hợp của các thủy điện cả vùng đầu nguồn và hạ nguồn
- Việc xây dựng hồ thủy điện sẽ làm mực nước ngầm phía hạ lưu hồ thấp đi, gây khó khăn về nước sản xuất, sinh hoạt của người dân và ảnh hưởng đến hệ sinh thái tự nhiên trong khu vực
- Ảnh hưởng đến hoạt động của các công trình thủy điện hiện hữu trong lưu vực
- Các công trình thủy điện trên sông ĐN dẫn tới việc thay đổi chế độ thủy văn, sẽ làm thay đổi vùng ngập nước ở vườn quốc gia Cát Tiên
- Mất cân bằng hệ sinh thái tự nhiên về nguồn nước ngọt. Nước mặn xâm nhập từ cửa biển sẽ tràn, lấn sâu vào ở các vùng hạ lưu, các nhà máy lấy nước ngọt phục vụ cho hàng triệu người dân sống dọc ở trên khu vực sông Đồng Nai và ở các tỉnh, thành lân cận...

Các ý kiến phản đối (3)

Tác động đến các vấn đề kinh tế xã hội

- Thiếu đánh giá toàn diện tác động đến kinh tế xã hội và sinh kế người dân, đến tính đặc sắc và đa dạng văn hóa, lịch sử của khu vực
- Giảm lượng nước sông Đồng Nai gây thiệt hại cho nghề cá, sự di cư của cá, ảnh hưởng đến nhu cầu sử dụng nước của nhân dân vùng hạ lưu sông Đồng Nai
- Mất mát nhiều giá trị văn hóa truyền thống vốn gắn liền với dòng sông Đồng Nai trong hệ thống kiến trúc bản địa
- Bất ổn định xã hội và nhiều khó khăn cho công cuộc bảo tồn văn hóa bản địa
- Ảnh hưởng không tốt đến hợp tác quốc tế về bảo tồn, gìn giữ và phát triển bền vững Cát Tiên

Kết luận: Không nên xây dựng thủy điện Đồng Nai 6 và 6A !

Các ý kiến ủng hộ (1)

Tác động đến hệ sinh thái Vườn quốc gia Cát Tiên

- Theo kết quả kiểm kê rừng, phần diện tích rừng bị ngập cho lòng hồ hai thủy điện nằm dọc ven sông ĐN, nên chủ yếu là trạng thái rừng thường xanh, rừng hỗn giao tre nứa, rừng nghèo và rừng non phục hồi, đa dạng sinh học thấp hơn so các khu vực khác, rừng giàu chiếm tỷ lệ rất nhỏ
- Tỷ lệ mất rừng để có 1MW khá thấp, chỉ 1,5ha (so với tỷ lệ chung là 16 ha đất rừng cho 1MW)
- Cách xa vùng sinh cảnh Bầu Sấu tới 25km nên không ảnh hưởng tiêu cực đến vùng này

Các ý kiến ủng hộ (2)

Tác động đến tài nguyên nước

- Hai công trình thủy điện ĐN6 & ĐN6A ít gây gián đoạn dòng chảy cho hạ lưu
- Việc đầu tư xây dựng thủy điện ĐN6 góp phần tích trữ nguồn nước mặt, tăng mực nước ngầm, vì thế sẽ giảm tình trạng thiếu nước về mùa khô lâu nay thường xảy ra trên địa bàn

Các ý kiến ủng hộ (3)

Tác động đến các vấn đề kinh tế xã hội

- Cả hai dự án đều có tính khả thi về kinh tế
- Không phải di dân tái định cư, không phải giải toả các công trình công cộng
- Mang lại hiệu quả kinh tế-xã hội, đem lợi ích thiết thực cho nhân dân trong vùng và mở ra những cơ hội thuận lợi cho các địa phương trong quá trình phát triển

Kết luận: Thủy điện Đồng Nai 6 và 6A tuy có gây tác động xấu nhất định đến môi trường và đa dạng sinh học VQG Cát tiên nhưng ảnh hưởng không lớn và cái được là chính, ủng hộ việc thực hiện dự án với những giải pháp giảm thiểu tác động môi trường thích hợp.

Cảm ơn quý vị đã lắng nghe!

